ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ FERENCZ MOLNAR

ΤΟ ΑΣΥΓΧΩΡΗΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

Ταράτσα σὲ ξενοδοχεῖο λουτροπόλεως. Τραπέζια σκόρπια, πολυθρόνες, μεγάλες ὀμπρέλλες. Μετὰ τὸ τσάϊ. Ὥρα ποῦ μᾶς ἀρέσει νὰ ξαναθυμόμαστε τὰ παλιά. Ἕνας ἡλικιωμένος κύριος, ἀξιαγάπητο; καὶ γελαστός, διηγεῖται τοὺς περασμένους ἔρωτές του σὲ μιὰ πολὺ νέα γυναῖκα.

Ἡ νέα γυναίκα.— Καὶ ἡ ἑπομένη...

Ὁ γέρος κύριος. — . . Εἶταν ἡ χειρότερη ἀπ' ὅλες.

Ἡ νέα γυναίκα.— Τί σᾶς ἔκανε λοιπὸν :

Ὁ γέρος κύριος.— Ὅτι πιὸ σκληρὸ μπορεῖ νὰ κάνει μιὰ γυναίκα σ' ἕναν ἄνδρα. Ἕνας ποιητὴς λεει ὅτι τὸ πιὸ ἀσυγχώρητο ἁμάρτημα εἶνε ἡ προδοσία. Μὰ αὐτὸ εἶνε ἁμάρτημα τοῦ ἀνδρός. Αὐτὴ ἡ γυναίκα διέπραξε ἀπέναντι μου τὸ μεγαλείτερο ἁμάρτημα τοῦ ὁποίου μπορεῖ νὰ γίνῃ ἔνοχος ἕνα ἄτομο τοῦ φύλου της.

Ἡ νέα γυναίκα.— Τί σᾶς ἔκανε λοιπόν, θεέ μου;

Ὁ γέρος κύριος.— Μοῦ εἶπε τὴν ἀλήθεια. (*Ἐκείνη τὸν κοιτάζει χωρὶς νὰ καταλαβαίνει*). Δὲν ξέρετε ὅτι ἡ ἀλήθεια στὸ στόμα μιᾶς γυναίκας εἶνε τὸ ἴδιο ἀξιόμεμπτος, ὅσο κ' ἡ προδοσία στὴν καρδιὰ ἑνὸς ἀνδρός ; Μὰ ὄχι, εἶστε πολὺ νέα γιὰ νὰ τὸ ξέρετε αὐτό. Θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω. Εἶχα πάντοτε μεγάλη περιουσία καὶ δὲν ἀσχολήθηκα ποτέ μου σὲ τίποτ' ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς γυναῖκες. Τότε ποὺ οἱ σύντροφοί μου ἐνδιαφερόντουσαν γιὰ τὴν πολιτική, γιὰ τὴν κοινωνιολογία ἢ γιὰ τὴν τέχνη, ἐγὼ ἐζοῦσα σὰν ἐκείνους τοὺς εὐγενεῖς ποὺ συναντοῦμε στὰ μυθιστορήματα τοῦ Δουμᾶ : τὰ νιάτα μου τὰ πέρασα μέσ' στὰ μετάξια καὶ τὶς δαντέλλες, τριγυρισμένος ἀπὸ ματιὲς φλόγινες κι' ὁλόλευκους ὤμους, ἔτσι ποὺ τριαντατεσσάρων ἐτῶν περνοῦσα γιὰ δάσκαλος τῆς γυναικείας καρδιᾶς. Τὴν ἐδιάβαζα σὰν ἀνοιχτὸ βιβλίο. Τὰ μυστικὰ τῶν γυναικῶν καὶ οἱ προσποιήσεις τους εἶταν γιὰ μένα τόσο διάφανες ὅσο καὶ τὸ τζάμι μιᾶς βιτρίνας. Εἴξερα ὅτι στὰ δεκαπέντε χρόνια τους ὅλες οἱ κοπέλλες εἶνε ξεσκολισμένες ψεῦτρες, στὰ εἴκοσι ψεῦτρες μεγαλοφυεῖς καὶ στὰ τριάντα, ψεῦτρες ἀπὸ συνήθεια.

Ἡ νέα γυναίκα.— Ἀλήθεια ;

Ὁ γέρος κύριος.— Βέβαια μὰ σὲ μένα τὸ ψέμματά τους πήγαιναν χαμένα. Μιὰ πανοπλία ποὺ μᾶς τὴ δίνει ὁ χρόνος καὶ ἡ πεῖρα εἶνε μιὰ σειρὰ μαθημάτων ποὺ σιγὰ σιγὰ γίνονται στὸν καθένα. Τὸ πρῶτο τὸ παίρνει κανεὶς ὅταν ρωτάει μιὰ γυναίκα : «Μ' ἀγαπᾶτε ;» Ἐκείνη ἀπαντάει «ναί» ἢ «ὄχι». Μοῦ χρειάστηκαν τριαντατέσσερα χρόνια γιὰ νὰ καταλάβω τὴν σημασία τοῦ «ναί» καὶ τοῦ «ὄχι» μιᾶς γυναίκας, γιὰ νὰ μάθω παραδείγματος χάριν, ὅτι ὅταν μιὰ γυναῖκα μᾶς λέει πὼς εἶταν στὶς κοῦρσες, θέλει νὰ πῇ μ' αὐτὸ πὼς ἔπαιρνε τὸ τσάϊ της μ' ἕναν κύριο καὶ ὅταν αὐτὴ θέλει νὰ μᾶς κανει νὰ πιστέψουμε πὼς εἶταν μὲ κανέναν ἄντρα καὶ μᾶς λέει σχετικῶς διάφορα ψέματα μπορεῖ νὰ βρισκόταν κλεισμένη μέσα στὸ σπῖτι της. Καταλαβαίνετε ;

Ἡ νέα γυναίκα. — Καθόλου.

Ὁ γέρος κύριος.— Εἴξερα ἐγὼ πὼς θὰ τὰ καταλαβαίνατε.

Ἡ νέα γυναίκα.— Μὰ ἀφοῦ σᾶς λέω πὼς δὲν καταλαβαίνατε.

Ὁ γέρος κύριος. — Ναί, αὐτὸ ἐννοοῦσα κ' ἐγώ. (*Σιωπή*).

Ἡ νέα γυναίκα.— Μὰ αὐτὴ ἡ γυναίκα ἡ τόσο σκληρὴ ποὺ μοῦ λέγατε, τί σᾶς ἔκανε ;

Ὁ γέρος κύριος.— Μὲ κατάλαβε ἀμέσως. Εἶδε πὼς δὲν εἶχε νὰ κάνει οὔτε μὲ κανένα μπεμπέκο, οὔτε μὲ κανένα ξεμωραμένο γέρο, μὰ μ' ἕνα σκεπτικιστὴ στὸν ὁποῖο ἄλλες γυναῖκες εἶχαν διδάξει ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ ξέρει. Κατάλαβε ὅτι δὲ θὰ τῆς εἶταν εὔκολο νὰ μ' ἀπατήσῃ. Τὸ δοκίμασε στὴν ἀρχή. Εἶταν μιὰ ψεῦτρα μὲ γλυκὸ κι' αὐθόρμητο τρόπο. Τὴν ἐρώτησα : «Ποιὸς εἶταν αὐτὸς ὁ ἄντρας μὲ τὸν ὁποῖον εἴσαστε χθὲς στὸ δρόμο ;» Χωρὶς νὰ διστάσει ἐκείνη καθόλου μοῦ ἀπήντησε : «Εἶταν ὁ ἀδελφὸς τοῦ συζύγου μου». Ἀργότερα, μάθαινα ὅτι ὁ ἄντρας της δὲν εἶχε ἀδελφό. Τῆς ἔκανα μιὰ σκηνή. Κουρασμένη ἀπ' τὶς φωνές μου, μοῦ εἶπε στὸ τέλος : «Μὴ μὲ βασανίζετε πιά. Θὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια : εἶταν ὁ φίλος μου ;»

Ἡ νέα γυναίκα.— Τί τῆς εἴπατε τότε ;

Ὁ γέρος κύριος.— Καθησυχασμένος πιά, ἄρχισα νὰ γελάω. Ὕστερα ἀπὸ πολὺ πολὺ καιρὸ ἀνακάλυψα ὅτι στ' ἀλήθεια αὐτὸς ὁ ἄντρας εἶταν ὁ φίλος της. Τὸ στρατήγημά της εἶχε πετύχει. Μοῦ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια, ξέροντας ὅτι δὲ θὰ τὴν ἐπίστευα. Εἶταν πολὺ κακὸ νὰ μὲ γελάει ἐμένα ἔτσι.

Ἡ νέα γυναίκα.— Τί συνέβη τότε ;

Ὁ γέρος κύριος.— Τὰ εἶχα μπλέξει. Μιὰ μέρα, μ' ἔκανε νὰ τὴν περιμένω πολλὴν ὥρα, τὴ ρώτησα ποῦ εἶχε μείνει τόσο πολύ. «Στοῦ δόκτορος Σερμαί», μοῦ εἶπε. Καὶ ποῦ νομίζετε πὼς εἴτανε;

Ἡ νέα γυναίκα.— Ποῦ λοιπόν;

Ὁ γέρος κύριος. — Ἐκοίταζε τὴ συλλογή της μὲ τὶς παληὲς στάμπες. (*Ἀναστενάζει*).

Ἡ νέα γυναίκα.— Ἀλήθεια;

Ὁ γέρος κύριος.— Σὲ λίγον καιρὸ ἄρχισα νὰ πιστεύω ὅλα ὅσα μοῦ ἔλεγε. Ὡς τὴν ἡμέρα ποῦ μοῦ ἐμπιστεύθηκε ὅτι εἶχε πάει κ' ἐπισκέφθηκε δυὸ ἄνδρες τὸ ἴδιο ἀπόγευμα. Χαμογέλασα. «Ὦ! ὦ ! ἔκανα μέσα μου, ἡ ἀγαπημένη μικροῦλα σὰν πολλὰ ἄρχισε νὰ μοῦ ἐμπιστεύεται. Ἀφοῦ μ' ἔκανε νὰ πιστεύω πιὰ στὴ φιλαλήθειά της, ἄρχισε τώρα νὰ πετάει ποὺ καὶ ποὺ κανένα ψέμα γιὰ νὰ μ' ἀποπλανᾷ». Μὰ εἶχα ἄδικο. Τὴν ἄλλη μέρα ἔμαθα ὅτι πράγματι εἶχε ἐπισκεφθεῖ δύο κυρίους ἐκεῖνο τ' ἀπόγευμα.

Ἡ νέα γυναίκα. — Πολὺ ἐπιτήδεια ἔπρεπε νὰναι αὐτὴ ἡ γυναίκα.

Ὁ γέρος κύριος.— Μὰ ναί. Ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς καλλίτερες οἰκογένειες. Σύχναζε στὸ προάστειο τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ· δοῦκες καὶ μαρκήσιοι τῆς φιλοῦσαν τὸ χέρι.

Ἡ νέα γυναίκα.— Κι' ὁ ἄντρας της ;

Ὁ γέρος κύριος.— Εἶταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ μιὰ ὀξύνοια ποὺ περνοῦσε τὰ ὅρια. Ἔδειχνε πιὸ πολὺ πνεῦμα ἀπ' ὅλους, ἂν καὶ πολλὲς φορὲς σκέφτηκα ὅτι ἔπρεπε νὰναι πολὺ ἐγωϊστὴς γιὰ νὰ τὸ κάνῃ αὐτό.

Ἡ νέα γυναίκα.— Χούμ ! Καὶ ποιὸ εἶταν τὸ ἀποτέλεσμα ὅλης αὐτῆς τῆς φιλαληθείας της;

Ὁ γέρος κύριος.— Τὰ εἶχα χσμένα κυριολεκτικῶς. Ἐγὼ ποὺ ὑπηρηφανευόμουν ὅτι καταλαβαίνω τόσο καλὰ τὶς γυναῖκες ἐγὼ ποὺ κολακευόμουν νὰ λέω ὅτι μπορῶ νὰ ξεμπλέξω τὰ νήματα τὰ πιὸ μπερδεμένα τῆς ψευτιᾶς τους, φαινόμουν πιὰ τόσο εὔπιστος σὰν ἕνας νεανίας μὲ τὴν πρώτη του φίλη. Τὸ ψεύτικο τῆς θεωρίας μου μοῦ παρουσιάστηκε ὁλοκάθαρη, ἂν καὶ ἡ πεῖρα ποὺ μοῦ ἔδωσε αὐτή μου ἡ ἀποκάλυψις εἶταν ἀπὸ τὶς πιὸ μεγάλες Ἡ πλάνη μου εἶταν ὅτι εἶχα τὴν ἰδέα πὼς οἱ γυναῖκες ψεύδονται ἀκολουθῶντας ἕνα σύστημα, ἐνῷ ..

Ἡ νέα γυναίκα.— Ἐνῷ ;

Ὁ γέρος κύριος.— Ἐνῷ δὲν ἀκολουθοῦν κανένα σύστημα. Ἂν αὐτὲς ἔμοιαζε μ' ἕναν ἄντρα χωρὶς σύστημα, αὐτὴ ἡ ἀπουσία τοῦ συστήματος θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς δώσει τὸ κλειδὶ τῶν πράξεων τους. Μὰ αὐτὲς δὲν εἶν' ἔτσι. Εἶνε γυναῖκες συστηματικές... συστηματικὲς μὲ τὸν τρόπο τους. Ναί, αὐτὴ μ' ἔκανε νὰ δῶ τὰ ὅρια τῆς ἀντιλήψεώς μου : καὶ μαζί της, ὅπως καὶ μὲ ὅλες τὶς ἄλλες ποὺ ἐπακολούθησαν, δὲν θέλησα νὰ παίξω κι' ἐγὼ μὲ τὴν πονηρία μου. Δὲν εἶνε περίεργο ὅτι ἡ μόνη γυναῖκα ποῦ μοῦ ἔλεγε πάντοτε τὴν ἀλήθεια, ἔστρωσε τὸν δρόμο γιὰ τὰ ψέμματα τῶν ἄλλων ποὺ θἀρχόντουσαν ἔπειτα ἀπ' αὐτή ; ὡστόσο ἀπὸ τὴν πεῖρα αὐτὴ κέρδισα καὶ κάτι : ἔμαθα ἕνα πρᾶγμα ποὺ ἔχει τὴν ἀξίαν του.

Ἡ νέα γυναίκα.— Ποιὸ εἶνε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

Ὁ γέρος κύριος.— Ὅτι μὲ τὶς γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ ἐνεργῇ κανεὶς σύμφωνα μὲ ὡρισμένα προηγούμενα. Αὐτὴ εἶνε μιὰ πλάνη στὴν ὁποία ἀδιάκοπα πέφτουν οἱ ἄντρες. Οἱ γυναῖκες ἔξαφνα ποτὲ δὲν εἶνε τόσο κουτὲς ὥστε νὰ τὸ κάνουν αὐτό. Ποτὲ δὲ λένε : «Οἱ ἄντρες εἶνε ἔτσι ἢ ἔτσι, πρέπει νὰ φερθοῦμε σ' αὐτοὺς μ' αὐτὸ ἢ μ' ἐκεῖνο τὸν τρόπο». Ὄχι, ἡ γυναίκα μανουβράρει σὰν ἕναν καλὸ σωφέρ.

Ἡ νέα γυναίκα.— Τί θέλετε νὰ πῆτε μ' αὐτό;

Ὁ γέρος κύριος.— Ἕνας καλὸς σωφέρ, ξέρετε, εἶνε ἀναγκασμένος κάθε στιγμὴ ν' ἀντικρύζῃ περιστάσεις ἀπρόβλεπτες. Κάθε φορὰ ποὺ ἀρπάζει τὸ βολὰν κινδυνεύει νὰ βρεθῇ μπρὸς σ' ἕνα καινούργιο πρόβλημα. Καὶ αὐτὸ τὸ πρόβλημα δὲν μπορεῖ νὰ τὸ λύσῃ δυὸ φορὲς μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Σήμερα συναντάει ἕνα τράμ σὲ μιὰ διασταύρωση.. Ὡραῖα! Μεγαλώνοντας τὴν ταχύτητα θὰ μπορέσῃ νὰ τὸ προσπεράσῃ. Αὔριο, στὴν ἴδια περίπτωση θ' ἀναγκαστῇ νὰ βαστήξῃ τὰ φρένα γιὰ νὰ μὴ τὸν κάνῃ κομμάτια τὸ τράμ. Μέ δυὸ λόγια, πρέπει νὰ χειρίζεται τὴ μηχανή του καὶ τὰ φρένα του ἀκολουθῶντας τὶς ἀνάγκες τῆς στιγμῆς. Καὶ μὲ τὶς γυναῖκες τό ἴδιο συμβαίνει. Κάθε ἀπειλὴ συγκρούσεως, τοὺς δημιουργεῖ κι' ἕνα καινούργιο πρόβλημα. Λύνουν τὸ ἕνα λέγοντας ἕνα ψέμμα, λύνουν τὸ ἄλλο λέγοντας τὴν ἀλήθεια.

Ἡ νέα γυναίκα. — Δὲν βλέπω ὅμως τόν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο κρατᾶτε τόση κακία ἐναντίον αὐτῆς τῆς φίλης σας ;

Ὁ γέρος κύριος. — Καὶ θέλετε νὰ μὴ τῆς κρατάω! Ἀγαπημένο μου παιδί, θυμηθῆτε τοῦτο : ἕνας ἄντρας συγχωρεῖ τὴ γυναῖκα ποὺ τὸν προδίδει, ποὺ τὸν βασανίζει, ποὺ τὸν καταστρέφει, ποὺ τὸν ἀτιμάζει, μὰ ποτὲ ἐκείνην ποὺ τοῦ ἀποδεικνύει ὅτι εἶνε ἕνας ἡλίθιος...

Ferencz Molnar

Τὸν κοιτάζει χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃ.

ΖΗΤΟΥΜΕΝ ν' ἀγοράσωμεν εἰς καλὴν τιμὴν τόμους τοῦ «Ραμπαγᾶ», τοῦ «Μὴ Χάνεσαι», τοῦ σατυρικοῦ «Σκρίπ», τῶν ἐφημερίδων «Ἀκρόπολις» καὶ «Ἄστυ», τοῦ «Παλναν-θρώπου» καὶ οἱωνδήποτε ἄλλων περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων